

Parlament České republiky POSLANECKÁ SNĚMOVNA

Česká republika je jedinečným demokratickým a právním státem s parlamentní formou vlády. Hlavní státní prezident, který spolu s vládou představuje moc vykonávací. Zákonnodárná moc náleží dvoukomorovému Parlamentu, který je tvořen Poslaneckou sněmovnou a Senátem.

Česká republika je členem státem Evropské unie a NATO.

Parlament v českém ústavním systému

Ústavní systém České republiky vychází z principu parlamentní formy vlády. Do ústavního systému patří jako parlamentní složky dvě komory Parlamentu: Poslanecká sněmovna a Senát. Poslanecká sněmovna má 13 poslanců, Senát má 12 senátorů. Poslanecká sněmovna je tvořena poslanci z celostátního volebního obvodu a poslanci z územních volebních obvodů. Senát je tvořen senátory z územních volebních obvodů a senátory z územních volebních obvodů.

Vladycký sál Poslanecké sněmovny – místo inaugurace prezidenta republiky

Poslanecká sněmovna je tvořena poslanci z celostátního volebního obvodu a poslanci z územních volebních obvodů. Senát je tvořen senátory z územních volebních obvodů a senátory z územních volebních obvodů.

Vývoj ústavního systému České republiky

- 1848 – vyhlášení první ústavy na Sedém let
- 1861 – první volby do zemských sněmů podle karolínského systému
- 1907 – zavedení všeobecného a rovného volebního práva pro volby do parlamentu
- 1918 – vznik Československé republiky
- 1920 – schválení ústavy Československé republiky
- 1919 – vyhlášení Prvního ústavního zákona o ústavním systému
- 1948 – zrušení ústavy Československé republiky
- 1968 – První ústavní zákon o ústavním systému
- 1980 – Smlouva o evropské integraci (koncept konfederace států)
- 1993 – vznik samostatné České republiky

Mandát poslance

Mandát poslance spočívá v tom, že poslanec má právo navrhovat, předkládat a hlasovat o zákoně. Mandát poslance spočívá v tom, že poslanec má právo navrhovat, předkládat a hlasovat o zákoně.

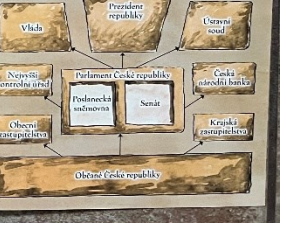

Sedmátnáctí v Thomáškovi paláci – místo jednání druhé Poslanecké sněmovny

Parlament České republiky

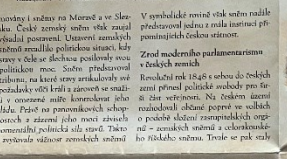
Poslanci	Senát
13 poslanců	12 senátorů
4 roky	6 let
volby	volby
14	61
období volebního období	období volebního období

Ústavní systém České republiky

Polštka do minulosti Parlamentu

Tradiční zastupitelská sbora na území současné České republiky má dlouhou historii. První zmínky o zastupitelské sborě jsou z 13. století. První zmínky o zastupitelské sborě jsou z 13. století.

Radičovice – sídlo Poslanecké sněmovny v období první republiky

Polštka do minulosti Parlamentu

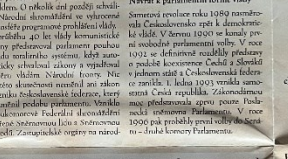
Tradiční zastupitelská sbora na území současné České republiky má dlouhou historii. První zmínky o zastupitelské sborě jsou z 13. století. První zmínky o zastupitelské sborě jsou z 13. století.

Radičovice – sídlo Poslanecké sněmovny v období první republiky

Polštka do minulosti Parlamentu

Tradiční zastupitelská sbora na území současné České republiky má dlouhou historii. První zmínky o zastupitelské sborě jsou z 13. století. První zmínky o zastupitelské sborě jsou z 13. století.

Radičovice – sídlo Poslanecké sněmovny v období první republiky

Polštka do minulosti Parlamentu

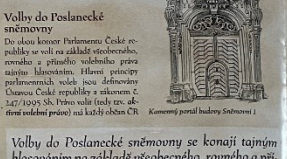
Tradiční zastupitelská sbora na území současné České republiky má dlouhou historii. První zmínky o zastupitelské sborě jsou z 13. století. První zmínky o zastupitelské sborě jsou z 13. století.

Radičovice – sídlo Poslanecké sněmovny v období první republiky

Polštka do minulosti Parlamentu

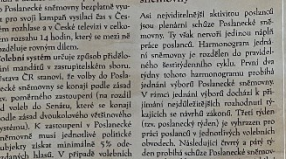
Tradiční zastupitelská sbora na území současné České republiky má dlouhou historii. První zmínky o zastupitelské sborě jsou z 13. století. První zmínky o zastupitelské sborě jsou z 13. století.

Radičovice – sídlo Poslanecké sněmovny v období první republiky

Polštka do minulosti Parlamentu

Tradiční zastupitelská sbora na území současné České republiky má dlouhou historii. První zmínky o zastupitelské sborě jsou z 13. století. První zmínky o zastupitelské sborě jsou z 13. století.

Radičovice – sídlo Poslanecké sněmovny v období první republiky

Polštka do minulosti Parlamentu

Tradiční zastupitelská sbora na území současné České republiky má dlouhou historii. První zmínky o zastupitelské sborě jsou z 13. století. První zmínky o zastupitelské sborě jsou z 13. století.

Radičovice – sídlo Poslanecké sněmovny v období první republiky

Polštka do minulosti Parlamentu

Tradiční zastupitelská sbora na území současné České republiky má dlouhou historii. První zmínky o zastupitelské sborě jsou z 13. století. První zmínky o zastupitelské sborě jsou z 13. století.

Radičovice – sídlo Poslanecké sněmovny v období první republiky

Polštka do minulosti Parlamentu

Tradiční zastupitelská sbora na území současné České republiky má dlouhou historii. První zmínky o zastupitelské sborě jsou z 13. století. První zmínky o zastupitelské sborě jsou z 13. století.

Polštka do minulosti Parlamentu

Tradiční zastupitelská sbora na území současné České republiky má dlouhou historii. První zmínky o zastupitelské sborě jsou z 13. století. První zmínky o zastupitelské sborě jsou z 13. století.

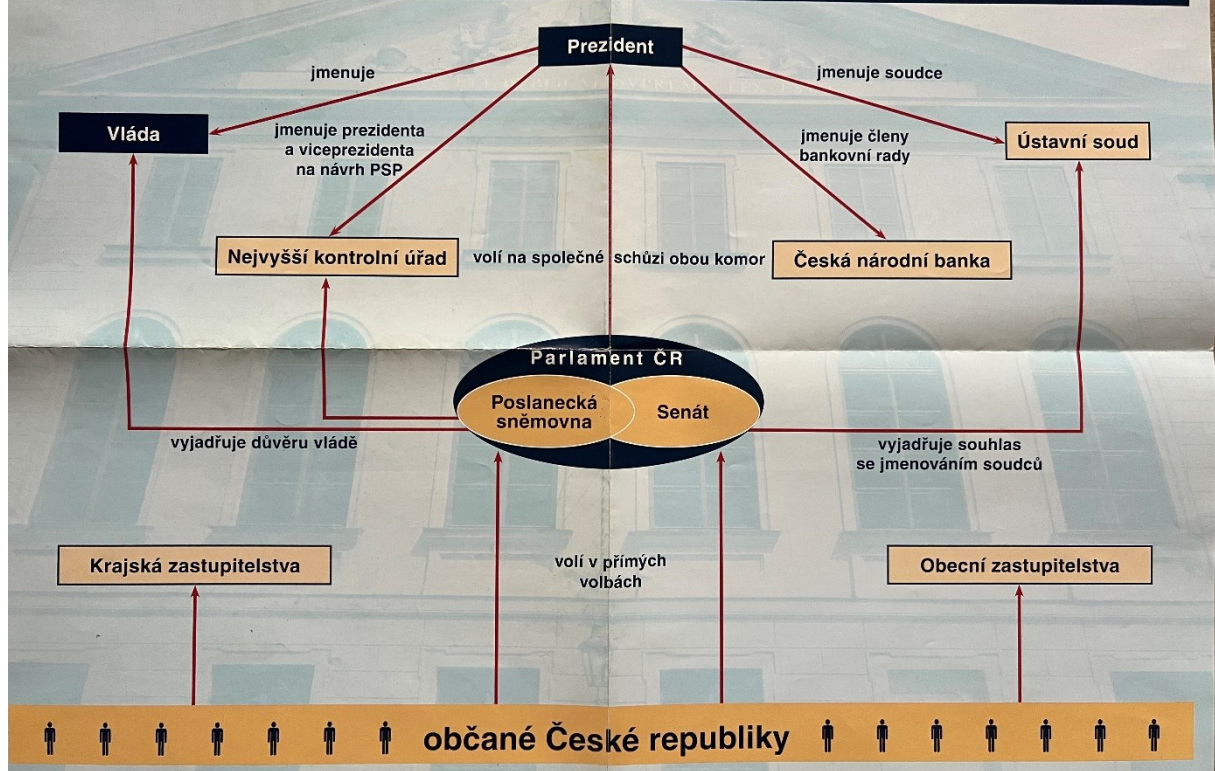
Polštka do minulosti Parlamentu

Tradiční zastupitelská sbora na území současné České republiky má dlouhou historii. První zmínky o zastupitelské sborě jsou z 13. století. První zmínky o zastupitelské sborě jsou z 13. století.

Polštka do minulosti Parlamentu

Tradiční zastupitelská sbora na území současné České republiky má dlouhou historii. První zmínky o zastupitelské sborě jsou z 13. století. První zmínky o zastupitelské sborě jsou z 13. století.

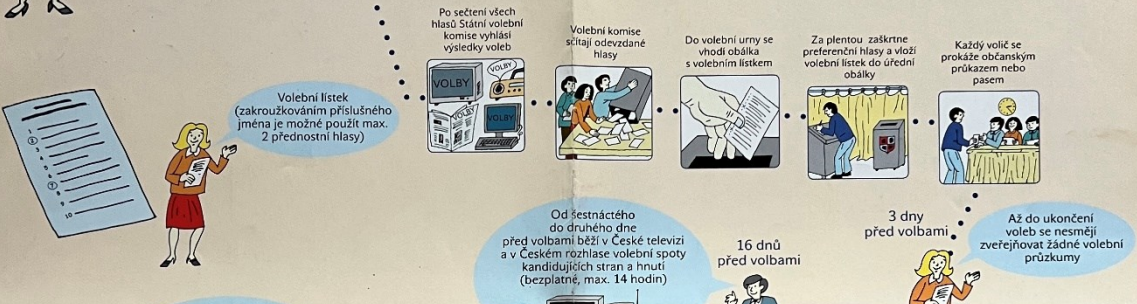
ÚSTAVNÍ SYSTÉM ČESKÉ REPUBLIKY

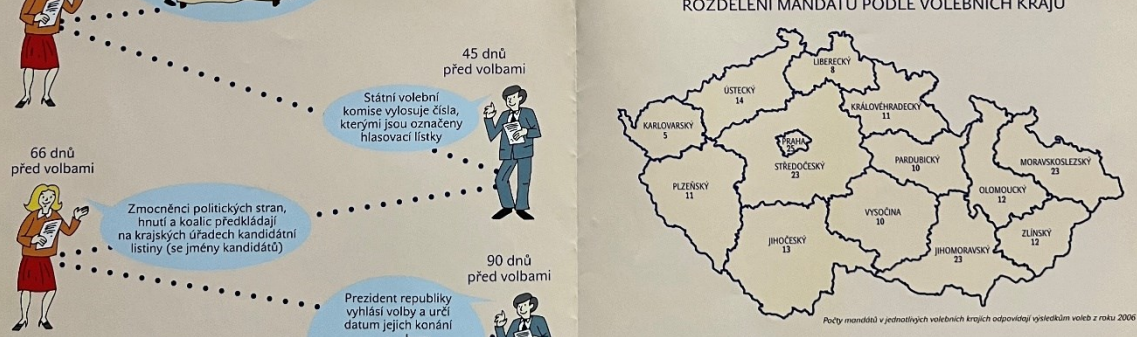
VOLBY DO POSLANECKÉ SNĚMOVNY PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY

VOLBY
Pátek: 14.00–22.00
Sobota: 8.00–14.00

ROZDĚLENÍ MANDÁTŮ PODLE VOLEBNÍCH KRAJŮ

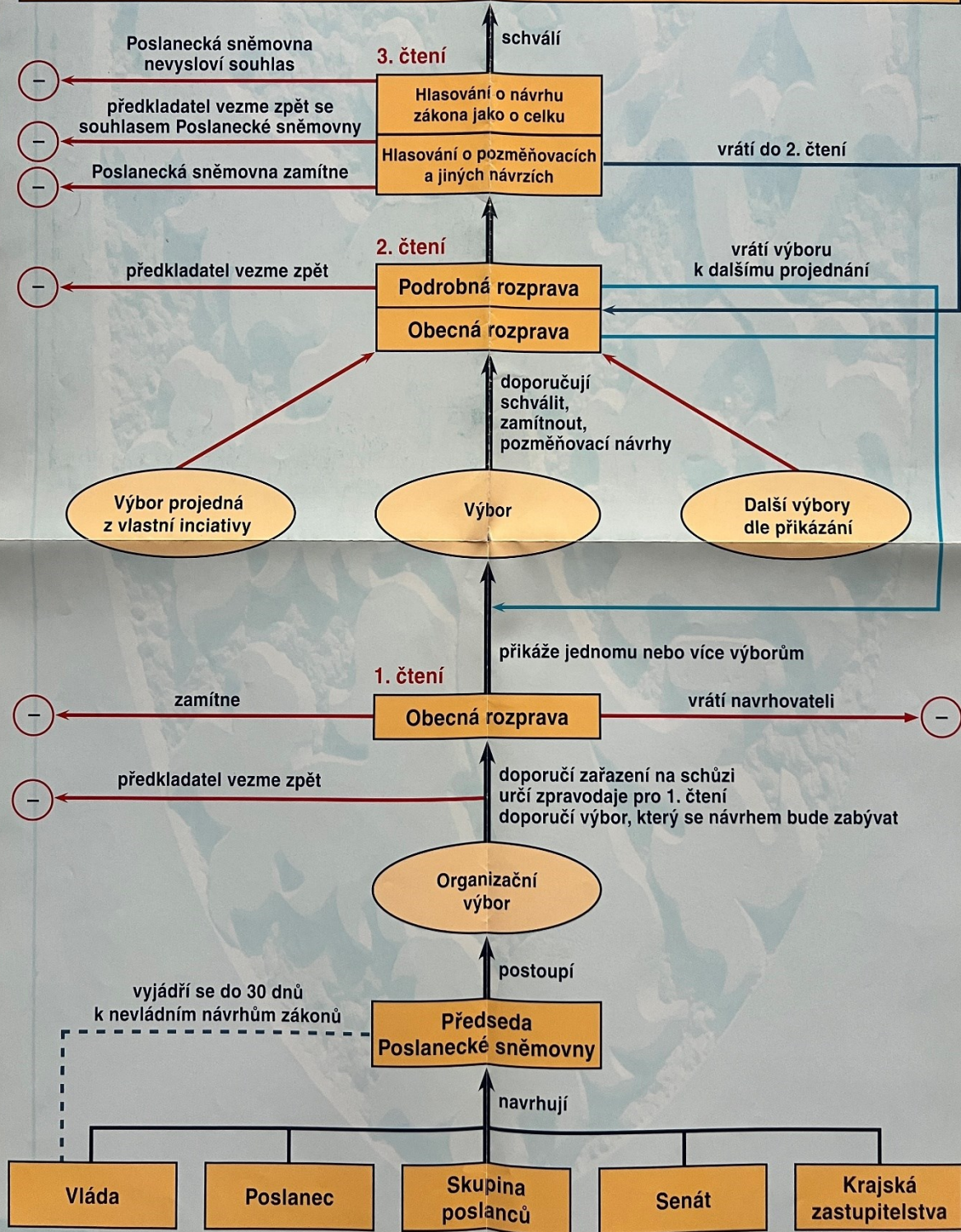

- Volební právo**
- všeobecné
 - rovné
 - přímé
 - tajné hlasování
 - podle zásad poměrného zastoupení (do Poslanecké sněmovny)

Legislativní proces v Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky

Návrh zákona je ve znění schváleném Poslaneckou sněmovnou postoupen do Senátu

POSLANECKÁ SNĚMOVNA

PARLAMENTNÍ VOLBY

Do obou komor Parlamentu České republiky se volí na základě všeobecného, rovného a přímého volebního práva tajným hlasováním. Hlavní principy parlamentních voleb jsou definovány Ústavou České republiky, podrobnou úpravu nalezneme v zákoně č. 247/1995 Sb., v platném znění. Možnost volit (tedy tzv. **akční volební právo**) má každý občan ČR starší 18 let, který má způsobilost k právním úkonům a jeho svoboda není omezena z důvodu ochrany zdraví lidu. Volby vyhlašuje prezident republiky a konají se vždy ve dvou dnech (pátek a sobota). Hlasování probíhá ve stálých volebních okrscích. Volit do Poslanecké sněmovny lze také v zahraničí na českých zastupitelských úřadech. Volič hlasuje osobně (zastoupení není možné) po prokázání totožnosti a státního občanství.

VOLEBNÍ KAMPAŇ

Volební kampaň musí probíhat čestně a poctivě. O kandidátech jednotlivých politických stran nesmějí být v jejím průběhu zveřejňovány nepravdivé údaje. Agitace je zcela zakázána v okolí volebních místností po dobu hlasování. Zákon rovněž zakazuje zveřejňovat jakýmkoliv způsobem výsledky předvolebních a volebních průzkumů, a to po dobu tří dnů před zahájením hlasování až do jeho ukončení. Kandidující politické strany, hnutí a koalice mohou v případě voleb do Poslanecké sněmovny bezplatně využít pro svoji kampaň vysílací čas v Českém rozhlase a v České televizi v celkovém rozsahu 14 hodin, který se mezi ně rozděljuje rovným dílem.

VOLEBNÍ SYSTÉM

Volební systém určuje způsob přidělování mandátů v zastupitelském sboru. V zásadě existují dva základní volební systémy – systém většinový a systém poměrného zastoupení – které mají řadu modifikací. Ústava ČR zakotvila *většinový systém* (v němž obecně platí, že vítězí ten, kdo získal většinu hlasů) pro volby do Senátu, a *systém poměrného zastoupení* pro volby do Poslanecké sněmovny.

VOLBY DO POSLANECKÉ SNĚMOVNY

Poslanecká sněmovna má 200 poslanců volených na dobu čtyř let. Pasivní volební právo (možnost být volen) je omezeno dosažením věku alespoň 21 let. Platná zákonná úprava specifikuje systém poměrného zastoupení užívaný při volbách do Poslanecké sněmovny třemi způsoby.

Uzavírací klauzule: ta stanoví minimální počet hlasů, které musí ve volbách získat kandidující strana nebo hnutí na území celé republiky, aby mohla mít zastoupení v Poslanecké sněmovně. Tato hranice je následující:

- 5% pro politickou stranu nebo hnutí
- 10% pro koalici dvou politických stran nebo hnutí
- 15% pro koalici tří politických stran nebo hnutí
- 20% pro koalici čtyř a více politických stran nebo hnutí

dohody vytvořený Parlamentní výbor přidružení, skládající se ze zástupců Parlamentu ČR (od roku 1996 z obou komor) a Evropského parlamentu. Výbor se schází dvakrát ročně, střídavě v ČR a v jednom ze sídel Evropského parlamentu. Tento Výbor měl právo předkládat orgánům přidružení a výkonným orgánům doporučení. Obvykle projednával základní politické problémy přípravy na vstup. Část výboru, zvolená v obou komorách Parlamentu ČR, tvořila Stálou delegaci Parlamentu ČR pro spolupráci s Evropským parlamentem.

VÝBOR PRO EVROPSKOU INTEGRACI (1998–2004)

Běžné projednávání evropských záležitostí na půdě národních parlamentů je ve všech zemích Evropské unie i v kandidátských státech svěřeno specializovaným výborům. Tato organizační struktura se vyvinula postupně tak, jak záležitosti Evropské unie přecházely z oblasti mezinárodních vztahů do domácí politiky členských zemí a stávaly se relevantním vnitropolitickým tématem. Tento model sledovala od roku 1998 i Česká republika, kdy Poslanecká sněmovna rozhodla o zřízení výboru pro evropskou integraci. Po podzimních volbách téhož roku se ke stejnému kroku rozhodl i Senát Parlamentu ČR.

Faktická náplň práce obou výborů v období před vstupem postupně vykrystalizovala do tří základních oblastí:

- kontrola kompatibility návrhů zákonů z pohledu slučitelnosti s právem EU/ES;
- kontrola vlády v procesu předvstupního vyjednávání a komunikační strategie před vstupem do Evropské unie;
- jednání s partnerskými výbory parlamentů členských zemí a přidružených zemí, popřípadě Evropského parlamentu a s institucemi Evropské unie.

VÝBOR PRO EVROPSKÉ ZÁLEŽITOSTI

Vstupem ČR došlo EU došlo jednak ke změně názvu výboru pro evropskou integraci na výbor pro evropské záležitosti a jednak k výrazné změně náplně jeho činnosti. Jeho hlavní doménou je dnes

kontrola legislativních návrhů sekundárního práva ES/EU před jejich projednáváním v Radě.

Tato agenda je hlavní aktivitou, kterou se zabývají specializované parlamentní výbory pro záležitosti EU členských států Unie. Pravomoc projednávat tyto záležitosti je na výbory delegována, aniž by bylo nezbytné projednat stanovisko výboru v plénu parlamentu.

Ústavní úprava problematiky projednávání připravované legislativy ES/EU v Parlamentu ČR a jeho výborech byla přijata v tzv. euronovele Ústavy. Podle čl. 10b Ústavy České republiky *vláda pravidelně a předem informuje Parlament o otázkách souvisejících se závazky vyplývajícími z členství České republiky v mezinárodních organizacích nebo institucích uvedených v čl. 10a (rozumí se z členství v Evropské unii).*

Výbor pro evropské záležitosti se dnes skládá z patnácti poslanců, kteří reprezentují všechny politické strany zastoupené ve Sněmovně. Výbor se schází pravidelně a jeho schůze jsou v zásadě veřejné. Jeho činnost by bylo možné rozdělit do tří oblastí:

- projednávání vládou postoupených návrhů aktů a dokumentů ES/EU na základě jejího předběžného stanoviska
- kontrola vlády před jednáním v Radě
- projednání dalších důležitých záležitostí, jako jsou třeba personální nominace zástupců našeho státu v orgánech EU.

SHRNUTÍ

- Česká republika je od 1. května 2004 členským státem Evropské unie
- Česká republika má 21 přímo volených poslanců v Evropském parlamentu
- V Poslanecké sněmovně se evropské agendě věnuje výbor pro evropské záležitosti, který zejména projednává návrhy sekundárních aktů práva ES/EU

POSLANECKÁ SNĚMOVNA

STÁTNÍ ROZPOČET A STÁTNÍ ZÁVĚREČNÝ ÚČET

CO JE TO STÁTNÍ ROZPOČET?

Státní rozpočet, který je každoročně schvalován v Poslanecké sněmovně ve formě zákona, představuje důležitý nástroj regulace domácí ekonomiky. Konceptně plní rozpočet tři základní funkce:

- alokační (poskytování veřejných statků a služeb)
- distribuční (rozdělování důchodů a bohatství ve společnosti)
- stabilizační (úkolem vlády je používat nástroje fiskální politiky k udržení vysoké úrovně a plynulého chodu ekonomické aktivity)

Státní rozpočet se tak stává jednou z nejdůležitějších norem pro realizaci vládní politiky a současně umožňuje Poslanecké sněmovně vykonávat kontrolu nad hospodařením vlády s veřejnými financemi.

Způsob schvalování státního rozpočtu je od jiných zákonů odlišný tím, že jej může navrhnout pouze vláda a že jej schvaluje pouze Poslanecká sněmovna. Návrh státního rozpočtu musí vláda předložit Poslanecké sněmovně nejpozději tři měsíce před začátkem rozpočtového roku. Takový návrh musí být samostatný a není možné s ním spojit návrh na přijetí nebo změnu jiného zákona. Velký význam mají přílohy k tomuto návrhu zákona, ve kterých jsou na stovekách stran podrobně uvedeny příjmy, výdaje popř. deficit rozpočtu a závazná pravidla pro hospodaření. Dodatky k návrhu mohou být předloženy nejpozději

15 dnů před schůzí Poslanecké sněmovny, na níž proběhne první čtení. Takový návrh předseda Sněmovny přikáže k projednání rozpočtovému výboru. Samotné projednání státního rozpočtu v plénu je veřejné.

JAK VZNIKÁ STÁTNÍ ROZPOČET?

Tvorbu, funkci a obsah státního rozpočtu a státního závěrečného účtu upravuje zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech. Návrh zákona o státním rozpočtu vypracovává ministerstvo financí v součinnosti se správci jednotlivých kapitol, územními samosprávnými celky a státními fondy. Rozpočet kapitoly obsahuje rozpočtové příjmy a výdaje, dále obsahuje též dotace a návratné finanční výpomoci ze státního rozpočtu pro fyzické a další právnické osoby na jejich úkoly a činnosti. V rámci závazných ukazatelů stanovených zákonem o státním rozpočtu mohou správci kapitol tvořit rozpisové rezervy. Pro zajištění rozpočtového hospodaření se ke krytí nezbytných a nepředvídaných výdajů vytváří ve státním rozpočtu vládní rozpočtová rezerva. Vládní rozpočtová rezerva se tvoří nejméně ve výši 0,3% výdajů státního rozpočtu na příslušný rozpočtový rok.

PROCEDURA HLASOVÁNÍ O STÁTNÍM ROZPOČTU

Zákon o státním rozpočtu prochází třemi čteními v Poslanecké sněmovně. Prvé čtení návrhu zákona je zahájeno vystoupením navrhovatele a zpravodaje rozpočtového výboru. Pak následuje rozprava poslan-

Tabulka – přehled státní rozpočet v milíonech Kč, zdroj: MF ČR, ČSÚ, stav duben 2011

Rozpočtový rok	Plánované příjmy	Reálné příjmy	Plánované výdaje	Reálné výdaje	Schodek plánovaný/skutečný
2000	592 156	586 208	627 336	632 268	35 180 / 46 061
2001	636 197	626 216	685 177	693 920	48 980 / 67 705
2002	690 400	704 967	736 623	750 683	46 223 / 45 716
2003	684 062	699 665	795 362	808 718	111 300 / 109 053
2004	754 081	769 207	869 051	862 892	114 970 / 93 684
2005	824 831	866 460	908 416	922 798	83 585 / 56 338
2006	889 392	923 060	973 102	1 020 640	83 710 / 97 580
2007	949 477	1 025 883	1 040 777	1 092 275	91 300 / 66 392
2008	1 036 511	1 063 941	1 107 311	1 083 944	70 800 / 20 003
2009	1 114 002	974 615	1 166 181	1 167 009	52 180 / 192 394
2010	1 022 219	-	1 184 919	-	162 700 / -

ců o příjmech a výdajích, o způsobech vypořádání deficitu a o dalších otázkách, které s problematikou státního rozpočtu souvisejí.

Sněmovna pak v prvním čtení základní údaje o státním rozpočtu schválí nebo doporučí vládě jejich změny a stanoví termín pro předložení nového návrhu. Lhůta pro předložení nového návrhu nesmí být kratší než 20 dnů a delší než 30 dnů od doručení usnesení Sněmovny předsedovi vlády. Pokud ale Sněmovna v prvním čtení základní údaje uvedené v návrhu zákona schválí, stávají se závaznými a nelze je během dalšího projednávání měnit.

V případě schválení se Sněmovna taktéž usnese na přikázání jednotlivých kapitol příslušným výborům. Lhůta k projednání je stanovena minimálně na dobu třiceti dnů, poté příslušné výbory předloží svá usnesení rozpočtovému výboru. Výbor se ale nesmí odchýlit od své kapitoly do kapitoly jiného výboru. Výbor zakončí svou práci usnesením, které předloží rozpočtovému výboru. Rozpočtový výbor se k výsledkům dotyčného výboru také vyjádří usnesením a obě jsou pak předloženy předsedovi Sněmovny.

Ve druhém čtení poslanci předkládají své pozměňovací návrhy. Třetí čtení může být zahájeno nejdříve 48 hodin po skončení druhého čtení. Zde již lze pouze opravovat a korigovat legislativně-technické, gramatické a tiskové chyby. Nejprve se hlasuje o pozměňovacích návrzích a na závěr vyslovuje Poslanecká sněmovna svůj souhlas. V případě, že svůj souhlas Sněmovna nevysloví, nastupuje tzv. rozpočtové provizorium.

Rozpočtové hospodaření se od prvního dne rozpočtového roku (tj. od 1. 1. kalendářního roku) do nabytí účinnosti zákona o státním rozpočtu na tento rozpočtový rok řídí objemem příjmů a výdajů státního rozpočtu schváleného pro rok předchozí. To ve skutečnosti znamená, že se výdaje státního rozpočtu uvolňují jednotlivým kapitolám státního rozpočtu do výše jedné dvanáctiny celkové roční částky za každý započatý měsíc.

STÁTNÍ ZÁVĚREČNÝ ÚČET

Státní závěrečný účet slouží ke kontrole toho, jak vláda hospodařila v průběhu roku s penězi, které jí byly svěřeny. Jeho návrh vypracovává ministerstvo financí, předkladatelem návrhu je vláda. Ta je povinna návrh na projednání podat nejpozději do 30. dubna roku následujícího po příslušném rozpočtovém roce. O návrhu státního závěrečného účtu jedná pouze Poslanecká sněmovna, která jej schvaluje svým usnesením. Sněmovna v rámci projednávání rozhoduje o využití případných přebytků nebo o uhrazení schodku rozpočtu na návrh vlády. Státní závěrečný účet obsahuje údaje o výsledcích rozpočtového hospodaření za uplynulý rok. Jeho nedílnou součástí jsou závěrečné účty jednotlivých kapitol předkládané jejich jednotlivými správci. Státní závěrečný účet po té, kdy ho Sněmovna vezme na vědomí uveřejňuje Ministerstvo financí ČR v elektronické podobě na svých internetových stránkách (www.mfcr.cz).

SHRNUTÍ

1. Zákon o státním rozpočtu je jednou z nejdůležitějších norem schvalovaných v Poslanecké sněmovně
2. Zákon o státním rozpočtu může předložit pouze vláda
3. Zákon o státním rozpočtu schvaluje pouze Poslanecká sněmovna
4. V případě neschválení rozpočtu nastává období tzv. rozpočtového provizoria
5. Na závěr rozpočtového roku schvaluje Poslanecká sněmovna státní závěrečný účet

Vydává: Kancelář Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky, Sněmovní 4, 118 26 Praha 1, květen 2011

Připravuje: Oddělení komunikace a vzdělávání, telefon: 257 174 117, email: okv@psp.cz

Grafická příprava: Vladimír Vyskočil – Koršach

Další informace naleznete na www.psp.cz

POSLANECKÁ SNĚMOVNA

POSLANECKÉ KLUBY

„Poslanci a senátoři vykonávají svůj mandát osobně v souladu se svým slibem a nejsou přítomni vázání žádnými příkazy.“

(Čl. 26 Ústavy ČR)

Ústava České republiky vychází z principu **volného mandátu zákonodárců**, jehož obsah je je definovaný Ústavou ČR (*viz rámeček*). Zákonodárci tedy nejsou při svém rozhodování, zejména při hlasování, nijak po právní stránce vázání, a to ani ze strany voličů, ani ze strany politické strany nebo klubu, kterého jsou členem. Takový mandát by se nazýval imperativním.

V situaci, kdy rozhodující význam při parlamentním hlasování má i váha jednoho hlasu, je důležité, jakým způsobem **politická strana** uplatňuje stranickou disciplínu svých zákonodárců. Na druhé straně platí, že i když poslanec opustí stranu, za níž byl zvolen, zůstává mu poslanecký mandát do konce volebního období. Vztah poslanců (resp. senátorů) k aparátu politické strany se rovněž významně promítá do charakteru stranického systému. Vázanost poslaneckého mandátu na politickou stranu ale zůstává výhradně kategorií politickou, nikoli právní.

Politické strany vytvářejí za tímto účelem **parlamentní frakce**, v českém politickém prostředí nazývané poslanecké (resp. senátorské) kluby. Jejich existence zejména vládním stranám usnadňuje kontakt mezi vládou a jejími poslanci. Na půdě poslaneckých klubů se sjednocují postoje k projednávaným návrhům zákonů a dochází k rozdělení

politické agendy mezi jednotlivé poslance, což přispívá k jejich větší odborné specializaci.

POSLANECKÉ KLUBY

Činnost poslaneckých klubů vymezuje jednacím řád Poslanecké sněmovny. Poslanci se mohou sdružovat v klubech podle příslušnosti k politickým stranám nebo hnutím, za něž kandidovali ve volbách. Zákonodárci příslušející k jedné politické straně však mohou vytvořit pouze jeden poslanecký klub. Stejně tak smí být poslanec členem pouze jednoho poslaneckého klubu.

Pro ustavení klubu je zapotřebí minimálně tří poslanců. Pokud během volebního období poklesne počet jeho členů pod toto stanovené kvórum, poslanecký klub zanikne. Klub si volí své funkcionáře (především předsedu a alespoň jednoho místopředsedu), kteří jednají jménem klubu a zastupují ho v dalších orgánech Sněmovny. Klub pak písemně oznámí sekretariátu předsedy Sněmovny název klubu, jméno a příjmení předsedy klubu a jména a příjmení místopředsedů klubu. Navíc je třeba, aby klub uvedl v jakém pořadí místopředsedové zastupují v nepřítomnosti předsedu klubu. Spolu s tímto oznámením je zaslán i jmenný seznam členů klubu.

POSLANECKÁ SNĚMOVNA

VÝVOJ ČESKÉHO PARLAMENTARISMU

Historie českého stávkoství a parlamentarismu je velice bohatá. V následujícím přehledu jsou proto uvedeny pouze nejvýznamnější okamžiky jeho moderního vývoje.

25. duben 1848

Rakouská vláda vyhlásila první oktrojovanou ústavu (tzv. *Pillersdorfova*), na jejímž základě byl svolán říšský sněm. Ústava vycházela z koncepce dvoukomorového parlamentu složeného z poslanecké sněmovny a senátu.

4. březen 1849

Vyhlášena druhá oktrojovaná (tzv. *Stadionova*) ústava, která vycházela z výrazně centralistického pojetí státu. Instituce dvoukomorového říšského sněmu zůstala zachována.

26. únor 1861

Vyhlášena třetí oktrojovaná (tzv. *Schmerlingova*) ústava, která se skládala ze tří patentů (č. 20-22/1861 ř. z.). Na jejich základě byl zřízen parlament složený ze dvou komor – sněmovny poslanecké a sněmovny panské. Poslanecká sněmovna byla volena nepřímo prostřednictvím zemských sněmů, sněmovna panská byla jmenována panovníkem.

Březen 1861

Proběhly volby do zemských sněmů, a to podle systému volebních kurií. Někteří vysocí církevní hodnostáři a rektoré universit byli virilními členy. Zemské sněmy obeslaly své zástupce do říšské rady (vyjma sněmu uherského, italského a chorvatského). Poslanci Českého a Moravského zemského sněmu se neúčastnili říšské rady od r. 1863.

1873

zákony č. 40, 41/1873 ř. z. bylo zavedeno přímé volební právo do poslanecké sněmovny říšské rady. Volilo se ve 4 kuriích a počet poslaneckých mandátů se zvýšil z původních 203 na 353.

1882

Zákonem č. 142/1882 ř. z. byl novelizován volební řád (tzv. *Taaffeho reforma*). Volební census v kurii městské a venkovské byl snížen z původních 10 na 5 zlatých přímých daní ročně.

1896

Zákon č. 168/1896 ř. z. přinesl (tzv. *Badeniho*) volební reformu, která spočívala v zavedení páté všeobecné kurie, jež nevyžadovala žádný volební census. V této kurii mohli volit všichni muži starší 24 let za předpokladu šestiměsíčního pobytu v místě voleb.

1907

Zaveden nový volební řád pro volby do poslanecké sněmovny říšské rady. Celé území bylo rozděleno na jednomandátové obvody. Z celkového počtu 516 poslaneckých mandátů připadalo na Čechy 130, na Moravu 49 a na Slezsko 15 z nich. Byl zrušen kuriální systém, což v důsledku znamenalo **zavedení všeobecného, rovného a tajného hlasovacího práva** pro všechny muže starší 24 let. Pasivní volební právo získali všichni muži starší 30 let. Ženy a příslušníci ozbrojených sil nadále volit nemohli. Kuriální systém pro volby do zemských sněmů zůstal zachován.

28. říjen 1918

Došlo k vyhlášení **Československé republiky**. Do čela nového státu se postavil Národní výbor který sám sebe označil za vykonavatele státní svrchovanosti. Měl 30 členů a byly v něm zastoupeny politické strany podle výsledků voleb do říšské rady v českých zemích z roku 1911.

13. listopad 1918

Národní výbor schválil zákon č. 37/1918 Sb. z. a n., kterým byla zavedena Prozatímní ústava. Ta zakotvovala republikánské státní zřízení, v němž zákonodárnou moc vykonává **jednokomorové Národní shromáždění**. To vzniklo rozšířením pléna Národního výboru na celkový počet 256 poslanců, a to opět podle výsledků voleb z roku 1911. Národní shromáždění vedle zákonodárné činnosti volilo prezidenta a vládu vůči které mu také příslušela kontrolní pravomoc. K vyslovení nedůvěry vládě stačila prostá většina hlasů.

29. únor 1920

Národní shromáždění schválilo zákon č. 121/1920 Sb. z. a n., kterým se uvozuje **ústavní listina Československé republiky**. Ta vycházela z klasické dělby moci, přičemž moc zákonodárnou vykonával **dvoukomorový parlament – Národní shromáždění tvořené Poslaneckou sněmovnou a Senátem**. Poslanecká sněmovna měla 300 členů volených na šestileté období systémem poměrného zastoupení Senát se skládal ze 150 senátorů volených na osm let, taktéž podle systému poměrného zastoupení.

15. prosinec 1938

Parlament přijal tzv. zmocňovací zákon, kterým se delegovala zákonodárná pravomoc na prezidenta a vládu.

28. říjen 1945

Svoji činnost zahájilo **jednokomorové Prozatímní národní shromáždění**.

11. duben 1946

Byl přijat zákon č. 65/1946 Sb., o Ústavodárném shromáždění, který zavedl jednokomorový parlament s 300 poslanci a zákon č. 67/1946 Sb., o volbách do Ústavodárného shromáždění. Volby, pro které platila volební povinnost, proběhly o dva týdny později.

9. květen 1948

Ústavodárné shromáždění přijalo – v napjaté atmosféře po převzetí moci komunistickou stranou – **novou ústavu Československé republiky** (ústavní zákon č. 150/1948 Sb.), nazývanou též Ústavou 9. května. Ta zakotvovala existenci jednokomorového parlamentu. Opět byla stanovena povinná účast ve volbách. Volič mohl odevzdat prázdný lístek a vyjádřit tak nesouhlas s jednotnou kandidátkou Národní fronty.

11. červenec 1960

Národní shromáždění přijalo novou, tzv. socialistickou ústavu (platila v českých zemích až do konce roku 1992). Ta sice v čl. 2 obsahovala proklamaci, že státní moc je v republice vykonávána zastupitelskými sbory, kterými jsou Národní shromáždění, Slovenská národní rada a národní výbory, ovšem centrem politického rozhodování se staly orgány komunistické strany.

27. říjen 1968

Přijat ústavní zákon č. 143/1968 Sb., o **československé federaci**, který novelizoval platnou ústavu. Tím byla provedena federalizace republiky, jež se nadále skládala ze dvou rovnoprávných částí – České socialistické republiky a Slovenské socialistické republiky. Zákonodárnou moc na úrovni federace vykonávalo **dvoukomorové Federální shromáždění**. Sněmovna lidu měla 200 poslanců (v roce 1990 byl jejich počet snížen na 150), Sněmovna národů měla 150 poslanců, z nichž 75 bylo voleno na území ČSR a 75 na území SSR. Na republikové úrovni vykonávaly zákonodárnou pravomoc Česká národní rada a Slovenská národní rada.

29. listopad 1989

Federální shromáždění přijalo ústavní zákon č. 135/1989 Sb., který zrušil dosavadní vedoucí úlohu komunistické strany.

8.–9. červen 1990

Na základě všeobecného, rovného a přímého volebního práva proběhly volby do obou komor Federálního shromáždění i do obou národních rad.

9. leden 1991

Federální shromáždění schválilo ústavní zákon č. 23/1991 Sb., kterým se uvozuje Listina základních práv a svobod. Ta byla později převzata do právního řádu České republiky.

16. prosinec 1992

Česká národní rada schválila **Ústavu České republiky** (ústavní zákon č. 1/1993 Sb.).

1. leden 1993

Podle Ústavy, jež nabyla účinnosti k 1. 1. 1993, vzniká **Česká republika**. Ústava vychází z koncepce parlamentní formy vlády, kdy zákonodárnou moc vykonává dvoukomorový parlament složený z Poslanecké sněmovny a Senátu. **Poslanecká sněmovna** vznikla z dosavadních poslanců České národní rady. První volby do Senátu proběhly až v roce 1996.

19. duben 1995

Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky přijala zákon č. 90/1995 Sb., o jednacím řádu Poslanecké sněmovny.

27. září 1995

Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR přijala zákon č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu ČR, který dodnes upravuje průběh voleb do obou komor parlamentu.

POSLANECKÁ SNĚMOVNA

LEGISLATIVNÍ PROCES NA PARLAMENTNÍ ÚROVNI

Přijímání zákonů je jednou nejvýznamnějších funkcí každého parlamentního sboru. V České republice je nyní Parlament navíc výhradním zákonodárcem. Ústava ČR do budoucna nevylučuje přímou demokracii (zejména prostřednictvím celostátního referenda) i při výkonu zákonodárné moci.

ZÁKONODÁRNÁ PROCEDURA

Při projednávání zákonů je návrh zákona nejprve podán do Poslanecké sněmovny, která jej po projednání, resp. vyslovení souhlasu s návrhem zákona, postoupuje Senátu. Pokud Senát návrh zákona usnesením zamítne nebo jej schválí se svými pozměňovacími návrhy, je návrh zákona předložen Poslanecké sněmovně, aby o něm znovu hlasovala. Pokud Poslanecká sněmovna návrh zákona schválí, je postoupen prezidentu republiky, který má právo jej vrátit (kromě zákonů ústavních). O zákonu vráceném prezidentem republiky Poslanecká sněmovna hlasuje znovu. Na závěr legislativního procesu, pokud se zákonem byl vysloven souhlas, je zákon vyhlášen, resp. publikován ve Sbírce zákonů.

Pokud je Poslanecká sněmovna rozpuštěna, náleží podle Ústavy Senátu právo přijímat zákonná opatření ve věcech, které nesnesou odkladu a jinak by vyžadovaly přijetí zákona. Okruh těchto záležitostí je přesně vymezen Ústavou, rozhodně se nejedná o plnou zákonodárnou pravomoc, která náleží Parlamentu jako celku. Zákonná opatření Senátu se

Různé typy zákonů se projednávají trojí odlišnou procedurou:

1. Schvalování – přijímání návrhů zákonů v posloupnosti komor, ve kterém má Senát na projednávání lhůtu 30 dní (běžné zákony).
2. Schvalování – přijímání návrhů zákonů, se kterými musí obě komory vyslovit souhlas, tzn. není zde možnost přehlasování Poslaneckou sněmovnou (ústavní zákony a zákony podle čl. 40 Ústavy).
3. Schvalování – přijímání návrhů zákonů v jediné komoře – v Poslanecké sněmovně (např. zákon o státním rozpočtu se projednává pouze v Poslanecké sněmovně).

nemohou přijímat např. ve věcech Ústavy, státního rozpočtu, volebního zákona atd. Zákonné opatření může navrhnout pouze vláda a má podmíněnou platnost, což znamená, že Poslanecká sněmovna na své první schůzi musí s tímto zákonným opatřením vyslovit souhlas. Pokud tento souhlas nevysloví, pozbývá zákonné opatření platnost.

ZÁKONODÁRNÝ PROCES

Zákonodárný proces představuje soustavu kroků, které jednotlivé příslušné orgány provádějí s cílem přijmout návrh zákona. Na své cestě do Sbírky zákonů návrh zákona prochází různými stádii tohoto procesu, se kterými seznamuje následující text.

POSLANECKÁ SNĚMOVNA

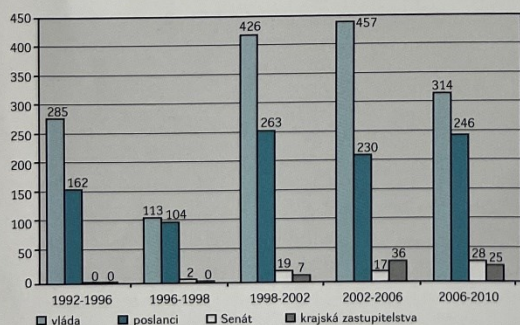
V Poslanecké sněmovně nejprve prochází návrh zákona prvním čtením, po němž následuje projednání ve výborech. Po projednání ve výborech následuje v Poslanecké sněmovně druhé čtení a poté třetí čtení, které uzavírá legislativní proces na úrovni Poslanecké sněmovny, pokud se nejedná o případy, kdy je návrh zákona vrácen Poslanecké sněmovně Senátem nebo prezidentem republiky.

ZÁKONODÁRNÁ INICIATIVA

Právo předkládat návrhy zákonů má poslanec, skupina poslanců, Senát (pouze jako celek), vláda a krajská zastupitelstva. V praxi zákonodárnou iniciativu nejvíce využívá vláda, následují poslanci nebo skupina poslanců. Návrhy zákonů může navrhovatel vzít zpět bez souhlasu Poslanecké sněmovny, a to až do konce tzv. druhého čtení; poté může vzít zpět návrh zákona již jen se souhlasem Sněmovny.

Součástí návrhu je kromě znění navrženého zákona i důvodová zpráva, která musí být rozdělena na obecnou a zvláštní část. Důvodová zpráva musí zhodnotit platný právní stav, vysvětlit nezbytnost nové úpravy a popsat předpokládané dopady na státní rozpočet a na rozpočty krajů a obcí. Ve zvláštní části důvodové zprávy musí být obsaženo vysvětlení k jednotlivým ustanovením navrhovaného zákona. Návrhy zákonů se předkládají předsedovi Poslanecké sněmovny. Vláda se do 30 dnů vyjadřuje k návrhům zákonů, které sama nepředložila.

POČET PŘEDLOŽENÝCH NÁVRHŮ ZÁKONŮ

PRVÉ ČTENÍ NÁVRHU ZÁKONA

Při prvním čtení projednávání návrhu zákona v plénu Sněmovny vystoupí nejprve navrhovatel zákona a poté zpravodaj z řad poslanců, kterého určil organizační výbor. Po obecné rozpravě, která není časově omezena, může Sněmovna návrh zamítnout, vrátit k dopracování nebo přikázat něskterému z výborů k dalšímu projednávání.

První čtení návrhu zákona slouží především k seznámení se s obsahem návrhu zákona, s jeho cíli a záměry. Návrhy na zamítnutí nebo vrácení k dopracování pak slouží k tomu, aby návrh, který nemá podporu Poslanecké sněmovny a tudíž není naděje na jeho přijetí, neprocházel celou procedurou schvalování a pak byl následně zamítnut. Dalším účelem prvního čtení je vyjasnění stanovisek politických stran, která ovlivňují další průběh schvalování příslušného návrhu zákona.

Nerozhodne-li Sněmovna o zamítnutí nebo vrácení navrhovatel k dopracování, přikáže návrh zákona k projednání výboru, popřípadě několika výborům. Přikázání je na návrh organizačního výboru nebo předsedy Sněmovny a kterýkoli z poslanců může podat jiný návrh na přikázání; o takovém návrhu rozhodne Sněmovna bez rozpravy. Byl-li návrh zákona přikázán výboru k projednání, nelze jej již vrátit navrhovatel k dopracování.

PROJEDNÁVÁNÍ NÁVRHU ZÁKONA VE VÝBORECH

Po prvním čtení návrhu následuje projednávání zákona ve výborech, a to obvykle ve lhůtě 60 dnů. Lhůta pro projednání návrhu zákona ve výboru je sice 60, ale může být zkrácena až o 30 dnů. O více než 30 dnů lze lhůtu zkrátit pouze v případě, kdy proti takovému zkrácení nevznese námitku nejméně 2 poslanecké kluby nebo 50 poslanců. Lhůta může být samozřejmě i prodloužena, a to až o 20 dnů. O více než 20 dnů lze lhůtu prodloužit pouze se souhlasem navrhovatele, tzn. pokud navrhovatel souhlas nedá nelze lhůtu teoreticky prodloužit o více než 20 dnů.

Většinu návrhů zákonů přikazuje Sněmovna jedinému výboru podle oblasti, které se předpis dotýká. V některých případech však může být příslušný návrh projednán na základě přikázání Sněmovnou, nebo i z vlastní iniciativy ve dvou, či dokonce i ve více výborech. (např. návrhy zákonů týkajících se obrany projednává výbor pro obranu a bezpečnost a zahraniční výbor, zákony, které se dotýkají Evropské unie též výbor pro evropské záležitosti).

Výbor projednává návrh zákona nejprve v obecné rozpravě, poté v rozpravě podrobné, ve které mohou poslanci vznášet pozměňovací návrhy. Na závěr výbor přijímá usnesení, ve kterém Sněmovně doporučí návrh schválit nebo zamítnout. Alespoň pětina členů výboru může předložit oponentní zprávu, tzn. zprávu, která obsahuje odlišné stanovisko, než které přijala většina výboru.

DRUHÉ ČTENÍ NÁVRHU ZÁKONA

Ve druhém čtení na schůzi Poslanecké sněmovny návrh zákona opět uvede navrhovatel, poté vystoupí zpravodaj výboru. Po obecné rozpravě

následuje podrobná rozprava, v níž kdokoliv z poslanců může předložit pozměňovací návrhy. Obě rozpravy jsou časově neomezené. Poslanci mohou předložit i návrh na zamítnutí návrhu zákona, o kterém se však hlasuje až ve třetím čtení, nebo jiné procedurální návrhy nebo návrh na vrácení návrhu zákona výboru k novému projednání. Pokud není návrh zákona vrácen výboru k novému projednání, postupuje do třetího čtení.

TŘETÍ ČTENÍ NÁVRHU ZÁKONA

Třetí čtení lze zahájit nejdříve 72 hodin po doručení pozměňovacích návrhů poslancům. Pokud Poslanecká sněmovna rozhodla ještě v průběhu druhého čtení v podrobné rozpravě o zkrácení lhůty na 48 hodin, začne třetí čtení za těchto 48 hodin.

Ve třetím čtení uvede návrh zákona navrhovatel a poté vystoupí zpravodaj, který musí navrhnout proceduru hlasování o jednotlivých přednesených pozměňovacích návrzích a návrhu zákona jako o celku. V rámci rozpravy ve třetím čtení mohou poslanci navrhnout pouze opravu legislativně technických chyb, gramatických chyb, chyb písemných nebo tiskových, úpravy, které logicky vyplývají z přednesených pozměňovacích návrhů, popřípadě podat návrh na opakování druhého čtení. Následující hlasování uvádí zpravodaj podle schválené procedury hlasování. Zpravodaj i navrhovatel vyjadřují své stanovisko jednak k jednotlivým pozměňovacím návrhům, jednak i k návrhu zákona jako celku (kladné, záporné, neutrální). Nejprve se hlasuje o jednotlivých pozměňovacích návrzích, nakonec o návrhu zákona jako celku. Pokud není souhlas vysloven, návrh zákona nebyl přijat a legislativní proces je ukončen neúspěšně. Je-li souhlas vysloven, projednávání ve Sněmovně v této fázi končí a návrh zákona je bez zbytečného odkladu postoupen Senátu, pokud se nejedná o zákon, který projednává pouze Poslanecká sněmovna.

SCHVÁLENÍ NÁVRHU ZÁKONA JIŽ V PRVÉM ČTENÍ

Navrhovatel může, současně s návrhem zákona, navrhnout Sněmovně, aby s návrhem zákona vyslovila souhlas již v prvním čtení. Odůvodnění takového návrhu musí být uvedeno v důvodové zprávě. Takový návrh lze však projednat pouze v případě, že proti němu nevznesou námitku nejméně 2 poslanecké kluby nebo 50 poslanců, a to před ukončením obecné rozpravy. V prvním čtení nelze schválit návrh ústavního zákona, návrh zákona o státním rozpočtu nebo mezinárodní smlouvu podle čl. 10 Ústavy. O návrhu, zda bude PS v jednání pokračovat tak, aby mohla s návrhem zákona vyslovit souhlas již v prvním čtení, musí Poslanecká sněmovna rozhodnout po skončení obecné rozpravy. Pokud je

tento návrh schválen zahájí předsedající o návrhu zákona podrobnou rozpravu, ve které nelze podat pozměňovací nebo jiné návrhy. Je možné pouze navrhnout opravu data účinnosti v návrhu zákona a nebo opravu legislativně technických, gramatických, písemných nebo tiskových chyb. Na závěr prvního čtení se Sněmovna usnese po závěrečném vystoupení navrhovatele a zpravodaje, zda s návrhem zákona vyslovuje souhlas. Pokud tento souhlas nevysloví, pokračuje Sněmovna dalším jednáním o návrhu zákona, tzn. může návrh zamítnout, vrátit k dopracování nebo přikázat některému z výborů k dalšímu projednávání. Procedura schvalování zákona v prvním čtení byla přijata v souvislosti s přípravou vstupu České republiky do Evropské unie.

ZVLÁŠTNÍ JEDNÁNÍ A ZKRÁCENÁ JEDNÁNÍ

Kromě běžného způsobu jednání může v určitých případech Sněmovna přistoupit k následujícím zvláštním způsobům projednávání návrhů zákonů. O schválení zákona v prvním čtení pojednává předchozí odstavec.

V případě že Sněmovna projednává **návrh zákona, se kterým vláda spojila žádost o vyslovení důvěry**, může vláda podle čl. 44 odst. 3 Ústavy žádat, aby jeho projednávání skončilo do tří měsíců od předložení. Pokud se o takovém návrhu Sněmovna neusnese do tří měsíců, může být podle čl. 35 odst. 1 písm. b) Ústavy rozpuštěna prezidentem. Spojení návrhu zákona s žádostí o vyslovení důvěry zatím nebylo prakticky využito a není ani zcela jasný výklad, zda neschválení zákona v dané lhůtě znamená nevyslovení důvěry vládě či nikoliv.

Za mimořádných okolností, kdy jsou zásadním způsobem ohrožena základní práva a svobody občanů nebo kdy státu hrozí značné hospodářské škody, lze vyhlásit stav **legislativní nouze**. Vyhláší jej předseda Sněmovny na návrh vlády, a to pouze na určitou dobu. Ve stavu legislativní nouze bylo například schváleno vydání státních dluhopisů na financování opatření k odstranění povodní, zákon o ochraně utajovaných skutečností nebo novela zákona o volbách do Parlamentu. Procedura nemá první čtení, předseda Sněmovny přikáže návrh zákona přímo výboru a stanoví dobu, do kdy jej musí projednat. Zkráceny jsou rovněž lhůty pro další projednávání ve Sněmovně.

Vládní návrh zákona se může dále projednávat ve zkráceném jednání a nemusí se k němu vyhlášovat stav legislativní nouze, pokud vyžaduje neodkladné vydání zákona **provedení rozhodnutí Rady bezpečnosti OSN**.

Podle **ústavního zákona o bezpečnosti České republiky** může vláda po dobu ohrožení státu nebo válečného stavu požadovat, aby Parlament

projednal vládní návrh zákona ve zkráceném jednání. Obsah zákona není nijak omezen, nesmí však jít o ústavní zákon. O takovém návrhu je Sněmovna povinna se unést do 72 hodin od jeho podání.

SENÁT

Senát je povinen se o návrhu zákona usnést do 30 dnů od jeho postoupení. Proto se Senát zabývá návrhem jen v jediném čtení, kterému předchází výborové projednávání zákona. Návrh zákona postoupeného Poslaneckou sněmovnou příkazuje výborům organizační výbor nejdéle do tří dnů od postoupení zákona z Poslanecké sněmovny.

Projednávání v **senátních výborech** probíhá obdobně jako ve výborech Sněmovny (určení zpravodaje, obecná rozprava, podrobná rozprava, pozměňovací návrhy, závěrečné usnesení). Výbory jsou si vědomy toho, že Sněmovna schvaluje senátní pozměňovací návrhy jako celek. Senátoři proto často navrhnou pouze takové pozměňovací návrhy, které mají šanci být ve Sněmovně přijaty jako celek.

Po projednání ve výborech se o návrhu zákona jedná na plenární schůzi. Senát má několik možností:

1. usnese se, že se návrhem nebude zabývat – zákon je tímto usnesením přijat a předseda Sněmovny jej postoupí prezidentovi k podpisu
2. schválí návrh zákona – zákon postoupí předseda Sněmovny prezidentovi k podpisu
3. návrh zákona zamítne – návrh se vrací k projednání do Sněmovny
4. návrh zákona vrátí Sněmovně s pozměňovacími návrhy – návrh se vrací k projednání do Sněmovny
5. pokud nenastane ani jedna z výše uvedených variant, znamená to, že se Senát nevyjádřil – návrh je přijat 30 dnů od jeho postoupení do Senátu a poté jej předseda Sněmovny postoupí prezidentovi k podpisu.

JEDNÁNÍ POSLANECKÉ SNĚMOVNY PO VRÁCENÍ NÁVRHU ZÁKONA SENÁTEM

O návrhu Senátem **zamítnutého** zákona hlasuje Sněmovna znovu. Jestliže se zákonem vysloví souhlas nadpoloviční většina všech poslanců, je zamítnutí Senátem tzv. přehlasováno a zákon je

přijat. Pokud Senát zákon **vrátil s pozměňovacími návrhy**, hlasuje Sněmovna nejdříve o návrhu zákona ve znění Senátu (ke schválení stačí prostá většina přítomných poslanců). Pokud není znění Senátu schváleno, teprve poté se hlasuje o původním znění zákona (tzn. znění schválené Sněmovnou), kdy ke schválení je zapotřebí nadpoloviční většina všech poslanců. Návrhy zákonů, které Senát zamítl nebo je vrátil se svými pozměňovacími návrhy se mohou ve Sněmovně znovu projednat na nejbližší schůzi Sněmovny, nejdříve však až za deset dnů ode dne, kdy byly takové návrhy zákona Sněmovně vráceny.

VETO PREZIDENTA REPUBLIKY

Návrh zákona je přijat, pokud úspěšně prošel celým legislativním procesem v Parlamentu. Prezident republiky má možnost vrátit přijatý zákon (s výjimkou ústavního zákona) s odůvodněním do 15 dnů ode dne, kdy mu byl postoupen.

Poslanecká sněmovna je povinna o vráceném (vetovaném) zákonu hlasovat na své nejbližší schůzi, nejdříve ale 10 dnů od doručení prezidentem. Jestliže Sněmovna setrvá na vráceném zákonu nadpoloviční většinou všech poslanců, zákon se vyhlásí ve Sbírce zákonů. Podle ústavní zvyklosti jej prezident již nepodepisuje. Pokud se předepsané většiny nepodaří dosáhnout, zákon nebyl přijat.

Prezidentské veto je významnou pravomocí hlavy státu. Prezident tak vyjadřuje svůj vztah k danému zákonu, ale i své zásadní politické názory.

SHRNUTÍ

- Na přijímání zákonů se podílí různou měrou Poslanecká sněmovna a Senát
- Různé typy zákonů se projednávají odlišnou procedurou
- V Poslanecké sněmovně se návrhy zákonů projednávají ve výborech a na plénu
- Senát má právo návrh zákona vrátit Poslanecké sněmovně s pozměňovacími návrhy nebo jej zamítnout – zamítnutý návrh se také vrací zpět do Poslanecké sněmovny
- Prezident má právo návrh zákona vrátit do Poslanecké sněmovny